

برف و آفتاب

۱

■ نویسنده: فرهاد
■ حسن زاده
■ ناشر: کتاب طوطی

برای کودکان و نوجوان ایرانی، «فرهاد حسن زاده» نامی آشنا است: نامی با کلی قصه‌های خواندنی، مثل همین کتاب. حسن زاده این داستان شاهنامه را با قلم دلنشین خود بازآفرینی کرده است و زمانی جذاب پدید آورده: در دوران پادشاهی کیخسرو ایران در مرز توران دچار هجوم گرازها می‌شود و بیژن، پهلوان جوان ایرانی، به نبرد با آنها می‌رود. در راه بازگشت با منیژه، دختر افراسیاب، آشنا می‌شود و داستان عشق پرماجرای این دو نفر آغاز می‌شود، عشقی میان برف و آفتاب.

دروازه مردگان

۲

■ نویسنده: حمیدرضا شاه‌آبادی
■ ناشر: افق

«دروازه مردگان» مجموعه‌ای سه جلدی از حمیدرضا شاه‌آبادی است. داستان جلد اول این مجموعه با عنوان «قبرستان عمودی»، قصه‌ای است که از مرور خاطرات یک کتابدار شکل می‌گیرد. رضاقلی میرزا، کتابدار مدرسه دارالفنون، این خاطرات را مکتوب کرده و حالا خاطرات او به دست یک پسر نوجوان به نام مجید رسیده است.

دزدین آدم‌رباها

۳

■ نویسنده: هادی خورشاهیان
■ ناشر: محراب قلم

هادی خورشاهیان در این کتاب سراسر هیجان، به همراه تصویرگری‌های مجید صابری نژاد یک داستان مهیج را برای نوجوانان روایت می‌کند که مو به تن هر خواننده‌ای سیخ می‌شود: دزدیدن آدم‌رباها تنها کاری بود که از دست ما برمی‌آمد. ما یک خانواده چهارنفره اجتماعی بودیم و به همین راحتی اجازه نمی‌دادیم کسی به ما آسیب اجتماعی بزند. در طول یک شب تا صبح اتفاقات هیجان‌انگیزی برای ما افتاد که برای خیلی‌ها در طول یک عمر هم نمی‌افتد.

مصائب چاقی

زهرة مسکنی در ماکارونی با سس مشاعره داستان چاقی نوجوان‌ها را روایت می‌کند

محمد کاظم اخوان داستان‌نویس

چاقی، ورم غیرعادی و ناموزون بخش‌های مختلفی از بدن و معمولا حاصل نوعی اعتیاد به پر خوری است و اگر اعتیاد در دسته بیماری‌های خاص قرار دارد، چاقی هم به همین اعتبار بیماری است؛ بیماری‌ای حتی خاص‌تر، ولی نه لزوماً خطرناک‌تر از بسیاری بیماری‌های دیگر... چاره چاقی ورزش و تغذیه سالم و برنامه‌ریزی شده است و کمتر نیازمند قرص و دارو است. می‌توان آن را مثل تنش‌های عصبی و روانی تا آستانه فروپاشی از بیماری عصر مدرن دانست.

«ماکارونی با سس مشاعره» نوشته زهرة مسکنی داستانی درباره چاقی است. درباره دختری چاق و سنگین وزن به نام منیژه که تصمیم به کاهش وزن خود می‌گیرد و این تصمیم از زمانی جدی می‌شود که قرار می‌شود در مناسبتی خاص با دوست و هم‌شاگردی‌اش ستاره در مسابقه مشاعره‌ای شرکت کند. آن دو در اولین قدم یک گروه اینترنتی تشکیل می‌دهند و برای اینکه از کمک سهراب، برادر ستاره که با رموز و فنون مشاعره آشنا است، بی‌بهره نمانند، او را هم به گروه می‌آورند.

«ماکارونی با سس مشاعره» در کتاب‌خانه ادبیات داستانی در قفسه

رمان نوجوان قرار می‌گیرد. رمان نوجوان به قدمت شعر و داستان کودک از کوتاه و بلند نیست و در ادبیات کودک یا کودکان جهان هم چنین عنوانی نمی‌شناسیم. آنجا نام آن رمان کودک یا رمان بچه‌ها است.

ادبیات کودک برای اینکه جوابگوی تحولات گسترده و عمیق اجتماعی پس از انقلاب و جنگ و انباشت انتظارات نسل‌های برآمده از پی این تحولات باشد، قالب تازه‌تری می‌خواست و ظرفی بزرگ‌تر تا در آن فضا و شخصیت‌های افزون‌تر و متنوع‌تری در بستر مناسباتی پیچیده‌تر ساخته و پرداخته شوند و به تناسب داستانی فریبه‌تر و چالش‌برانگیزتر با افق‌هایی بازتر و کهکشانی درخشنده‌تر از تأمل و تخیل خلق شود.

رمان به مثابه عالی‌ترین شکل روایت از آغوش داستان‌های سلحشوری جدا شد تا زیر رگبار سنگین و بی‌امان دانسته‌ها و خواسته‌های نوپدید پس از اختراع ماشین بخار و گسترش مهارناپذیر صنعت چاپ، خوانندگان‌های را از رهگذر ماجراها و داستان‌های جذاب از آخرین دستاوردهای دانش و تجربه بشری هم بی‌نیصیب نگذارد. رمان‌های کلاسیک تا مدرن از مهم‌ترین مراجع پژوهش و تحقیق در حالات جوامع انسانی در دوران‌های مختلف تا امروز بوده‌اند، همچنان که رمان کودک هم از تأملات علمی و تاریخی و

فلسفی و فرهنگی خالی نبوده است. از «شازده کوچولو» بگیرد تا «تیسستو» و «مومو» تا «ماکارونی با سس مشاعره» که با طرح موضوع چاقی در داستانی جذاب، جسارت‌آمیز و طنزپرداز انبانی از اطلاعات روز درباره آن را نیز بر دوش می‌کشد.

«ماکارونی با سس مشاعره» همچنین از آثار کم‌نمونه در نوع خود با محوریت شخصیت دختر است و از معدود رمان‌های دخترانه‌ای است که نمی‌توان در آن پسران را به سادگی جایگزین دختران کرد؛ بی آنکه سیخ و کبابی بسوزد و بر دامنش گردی بنشیند.

زهرة مسکنی از فعالان حوزه ادبیات کودک، خبرنگار و روزنامه‌نگار است. کلمات در خبر و در روزنامه با نظمی قراردادی کنار هم می‌نشینند و وظیفه‌شان انتقال اطلاعاتی است که با هر کژی و کژتابی زیر سوال می‌روند و صدای اعتراضی را بلند می‌کنند. همین خبر اما بر دامن داستان که بنشیند، راه هر اعتراضی را مگر از نگاه منتقدانه به آن می‌بندد و هزارتویی می‌شود که خواننده را از هر سو وارد دنیایی دیگر می‌کند و در آن به مکاشفه‌ای تازه وامی‌دارد.

در فصل‌ها و پاره‌های مختلف «ماکارونی با سس مشاعره» به روشنی پیداست که نویسنده چگونه مهارت می‌ورزد که تعادل خود را بر طناب باریک ادبیت متن حفظ کند. گاه می‌لغزد چنان که گویی فراموش می‌کند کجا